

ถอดรหัสดัชนีปริจเฉท (Decoding Discourse Marker)

เรียนรู้และเข้าใจบทอ่านภาษาไทย

รศ. ดร.จันทิมา อังคพณิชกิจ
อ. ดร.กานต์วิรัช นุชประหาร

ระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA
ที่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่

ทะเลสาบชาด
คำถามที่ 1 / 5

จากเรื่อง "ทะเลสาบชาด" ทางด้านขวา ให้คลิกหนึ่งตัวเลือก
เพื่อตอบคำถาม

ปัจจุบันทะเลสาบชาด ลึกเท่าไร

- ☐ ประมาณ 2 เมตร
- ☐ ประมาณ 15 เมตร
- ☐ ประมาณ 50 เมตร
- ☐ สาบสูญไปแล้ว
- ☐ ข้อมูลไม่ได้ระบุ

ข้อสอบ PISA

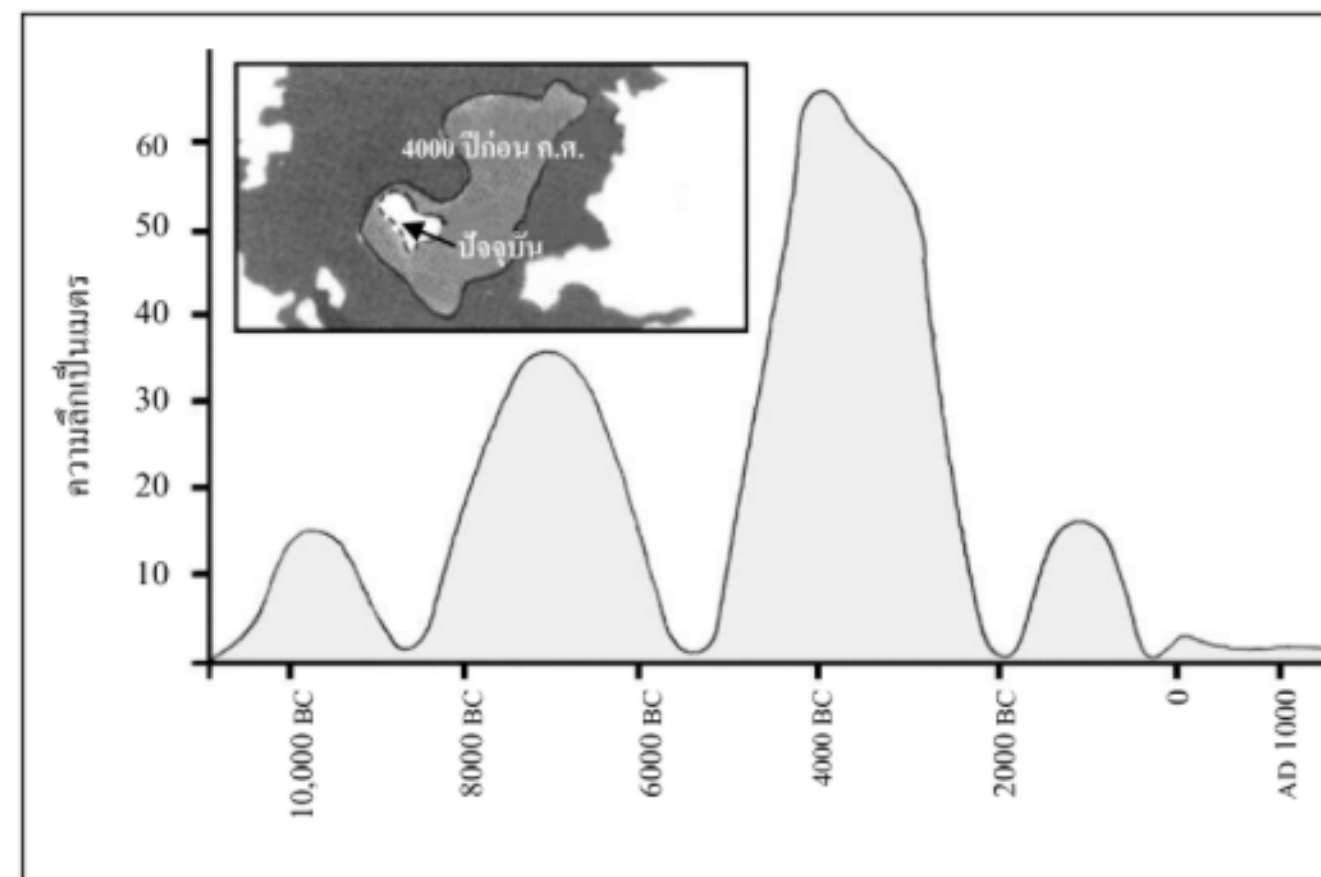
โจทย์ - การอ่าน

ทะเลสาบชาด

รูปที่ 1 แสดงการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำของทะเลสาบชาด ในซาฮารา ออฟริกาเหนือ ทะเลสาบชาดสูญหายไปร้อยละประมาณ 20,000 ปีก่อนคริสตศักราช (20,000 BC) ช่วงปลายยุคน้ำแข็ง และประมาณ 11,000 ปีก่อนคริสตศักราช (11,000 BC) ทะเลสาบนี้ปรากฏขึ้นมาอีกครั้ง ปัจจุบันระดับน้ำของทะเลสาบมีระดับเดียวกับเมื่อปี ค.ศ.1000 (AD 1,000)

รูปที่ 1

ทะเลสาบชาด: การเปลี่ยนแปลงระดับ

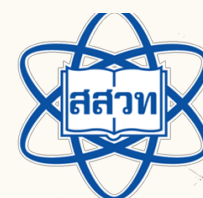

โจทย์ - การอ่าน

ปลายทางที่บัวโนส ไอเรส
คำถามที่ 1 / 6

จากเรื่อง "ปลายทางที่บัวโนส ไอเรส" ทางด้านขวา ให้พิมพ์คำตอบของนักเรียนเพื่อตอบคำถาม

เรื่องนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดของวัน ให้ใช้เนื้อเรื่องเพื่อสนับสนุนคำตอบของนักเรียน

ระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA
ที่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่

ข้อสอบ PISA

ปลายทางที่บัวโนส ไอเรส

และแล้วเครื่องบินขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์สามลำจากปาตาโกเนีย¹ ชิลี และปารากวัย ได้เดินทางกลับมาจากทางใต้ ตะวันตก และเหนือสู่บัวโนส ไอเรส ซึ่งที่นั่นกำลังรอคอยสินค้าจากเครื่องบินเหล่านั้น เพื่อเครื่องบินที่จะเดินทางไปยุโรปสามารถออกเดินทางประมาณเที่ยงคืนได้

นักบินสามคนที่อยู่เบื้องหลังแผนควบคุมที่ใหญ่ราวกับเรือบรรทุกสินค้าตกอยู่ในความมืด และ จดจ่ออยู่กับเที่ยวบินของเขาที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่เมืองใหญ่ ซึ่งจะต้องลดความสูงลงอย่างช้าๆ เพื่อออกจากท้องฟ้าที่มีพายุหรือเจ็บบาง รวากับคนประหลาดกำลังลงมาจากภูเขา

รีวีแอร์ ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติการทั้งหมด เดินไปมาในที่ตั้งจอดของบัวโนส ไอเรส เขายังคงเฝ้าจนกว่าเครื่องบินทั้งสามลำจะมาถึง ตลอดทั้งวันเขารู้สึกเหมือนมีกลางร้าย เวลาผ่านไปนาที่แล่นจนกระทั่งมีโทรเลขมาถึง รีวีแอร์รู้สึกว่าเขาได้ช่วงชิงบางสิ่งจากโชคชะตาซึ่งค่อยๆ ลดสิ่งที่เขาไม่รู้ลงทีละน้อย และดึงลูกเรือของเขาให้พ้นจากความมืดมาสู่ฝั่ง

ข้อสอบ GAT เชื่อมโยง

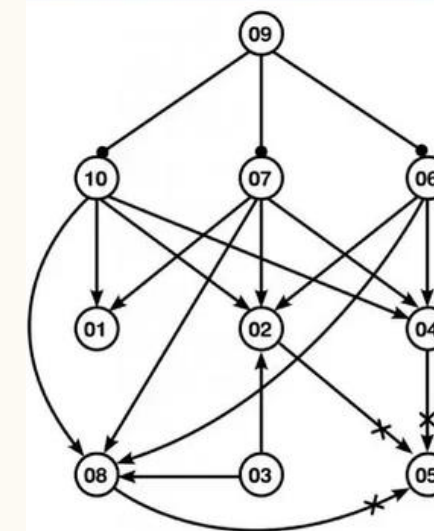

คำเตือน : ควรอ่านคำอธิบายเส้นความสัมพันธ์ในข้อสอบแต่ละฉบับของ สทศ. ก่อนลงมือทำ

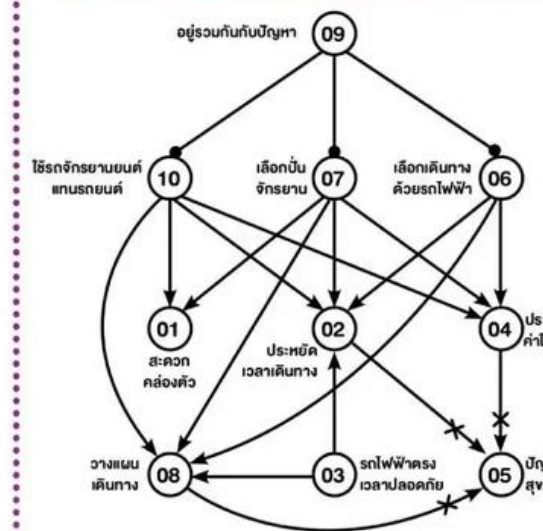
แบบฝึกหัด : โยงเส้นแสดงความสัมพันธ์ของข้อความต่อไปนี้

	Ex. แบบฝึกหัดเรียกน้ำย่อย	ร่างแผนภาพ	
1	เก้าอี้จากภูเขาไฟ ⁰¹ ทำให้ สายการบินดเที่ยวบิน ⁰² อยู่หลายชั่วโมง	01	02
2	น้ำท่วมกรุงเทพมหานคร ⁰³ เกิดจาก ปัญหายะจุดตันทางระบายน้ำ ⁰⁴	03	04
3	ความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง ⁰⁵ เป็นผลมาจากการเลือกใช้รถไฟฟ้า MRT ⁰⁶	05	06

ตัวอย่างแผนภาพที่ไม่เขียนข้อความกำกับรหัส

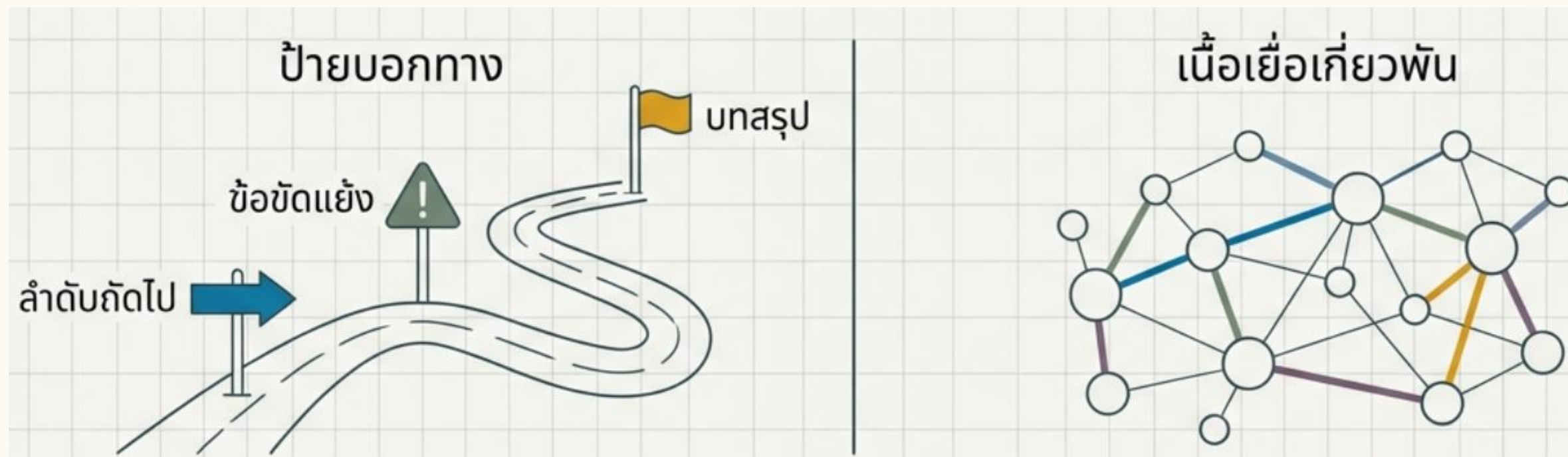
ตัวอย่างแผนภาพที่เขียนข้อความกำกับรหัส

แผนภาพนี้มีจำนวนคำตอบ คำตร

กำกับ	ข้อความที่กำหนด	ร่างรหัสคำตอบที่จะระบายในกระดาษคำตอบ			
		คำตอบที่ 1	คำตอบที่ 2	คำตอบที่ 3	คำตอบ
01	เกิดความสะดวกและคล่องตัวในพื้นที่ท้องถนนที่จำกัด				
02	ช่วยประหยัดเวลาในการเดินทาง				
03	ตารางเดินรถไฟฟ้ามีระบบ ตรงเวลา และปลอดภัย				
04	ประหยัดค่าใช้จ่าย				
05	ปัญหาสุขภาพจิตในการเดินทาง				
06	เลือกเดินทางด้วยรถไฟฟ้า				
07	เลือกปั่นจักรยานในระยะทางที่ไม่ไกลเกินกำลัง				
08	วางแผนการเดินทางในแต่ละวันได้ง่ายขึ้น				
09	วิธีการเพื่ออยู่ร่วมกันกับปัญหาการจราจร				
10	หันไปใช้รถจักรยานยนต์แทนรถยนต์ส่วนบุคคล				

ดัชนีปริจเฉทคืออะไร

ดัชนีปริจเฉทคือรูปภาพ (คำ วลี ประโยค) ที่ทำหน้าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ของข้อความ มีลักษณะคล้ายป้ายบอกทาง อันมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างบทอ่านติดตามเรื่องราว คาดเดาทิศทางของเนื้อหาส่วนถัดไป และเชื่อมโยงประเด็นหลัก-รายละเอียดได้ดียิ่งขึ้น

อะไรเป็นดัชนีปริจเฉทบ้าง

ดัชนีปริจเฉท

- คำ วลี ประโยค
ที่เชื่อมโยงเนื้อหาทั้งภายในประโยค
ระหว่างประโยค และระหว่างย่อหน้า เช่น
- คำ (และ แล้ว แต่ หรือ เพราะ จึง ดังนั้น เพื่อ เช่น ได้แก่ ส่วน)
 - วลี (นอกจากนี้ เพราะฉะนั้น อย่างไรก็ตาม กล่าวอีกนัยหนึ่ง ลำดับถัดไป ในทางตรงกันข้าม โดยสรุป)
 - รูปประโยค (...เป็นสาเหตุของ... ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ในขั้นตอนการ... ผู้เขียนเห็นว่า หากเป็นสถานการณ์...)

ไม่ใช่ดัชนีปริจเฉท

- คำบุพบท (บน เหนือ กลาง กับ แก่ แต่)
- คำประพันธสรรพนาม (relative pronoun) (ที่ ซึ่ง อัน)

พบกับ ‘แผนที่’ นำทางในโลกของตัวบท

**การทำทำความเข้าใจ ‘ดัชนีปริจเจต’
ก็เหมือนกับการมอบแผนที่ให้กับนักเรียน**

ดัชนีชี้ประจักษ์ในฐานะ GPS การอ่าน

คือ ‘รูปภาพ’ (คำ, วลี, ประโยค) ที่ทำหน้าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาส่วนต่างๆ ของข้อความ
เปรียบเสมือน ‘ป้ายบอกทาง’ ที่ช่วยให้ผู้อ่าน:

- เข้าใจโครงสร้างของบทอ่าน
- ติดตามเรื่องราวได้ไม่หลงทาง
- คาดเดาทิศทางของเนื้อหาถัดไป
- เชื่อมโยงประเด็นหลักและรายละเอียดได้ดียิ่งขึ้น

การจัดประเภท

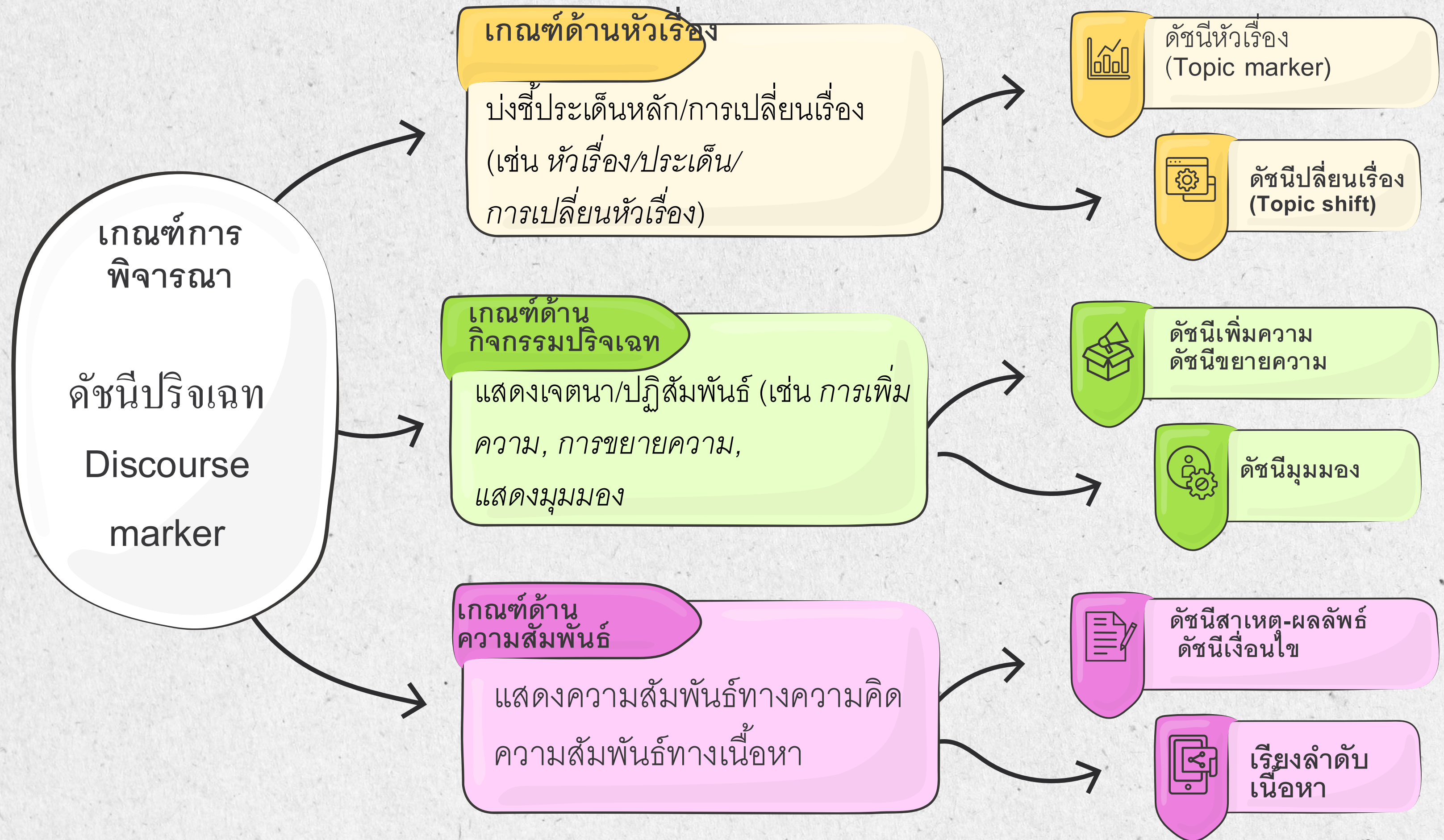
ดัชนีปริจเฉท

เป้าหมาย:

จัดทำคู่มือการกำกับดัชนี

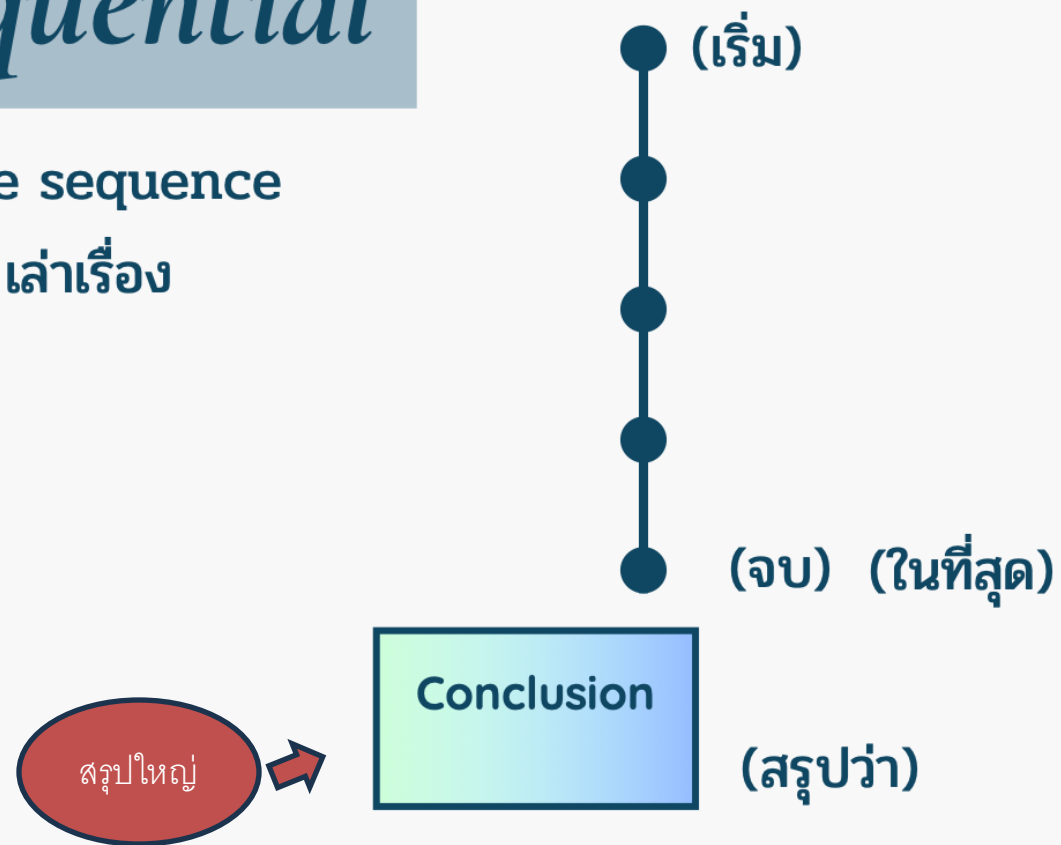
ปริจเฉท

เพื่อสร้างตัวบทอ่าน

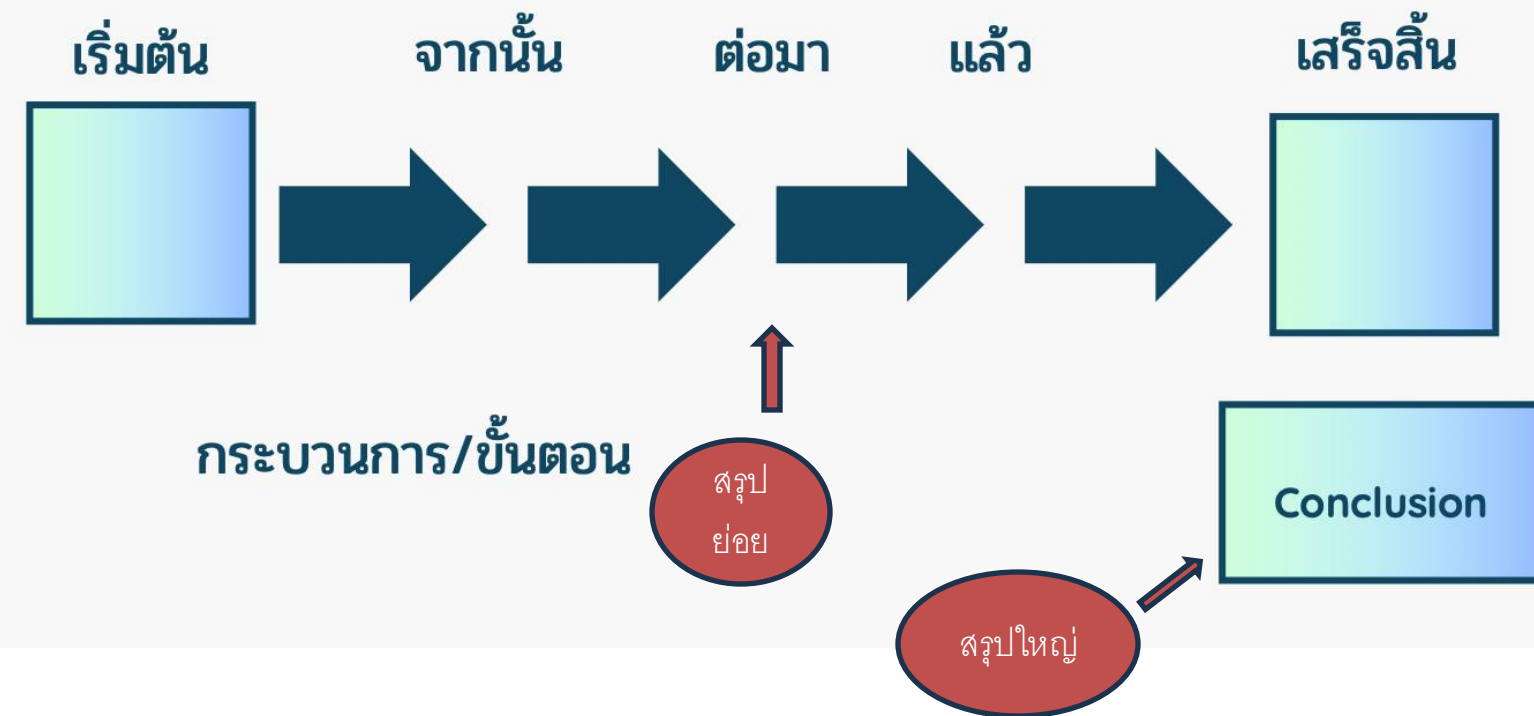
Sequential

Time sequence
เล่าเรื่อง

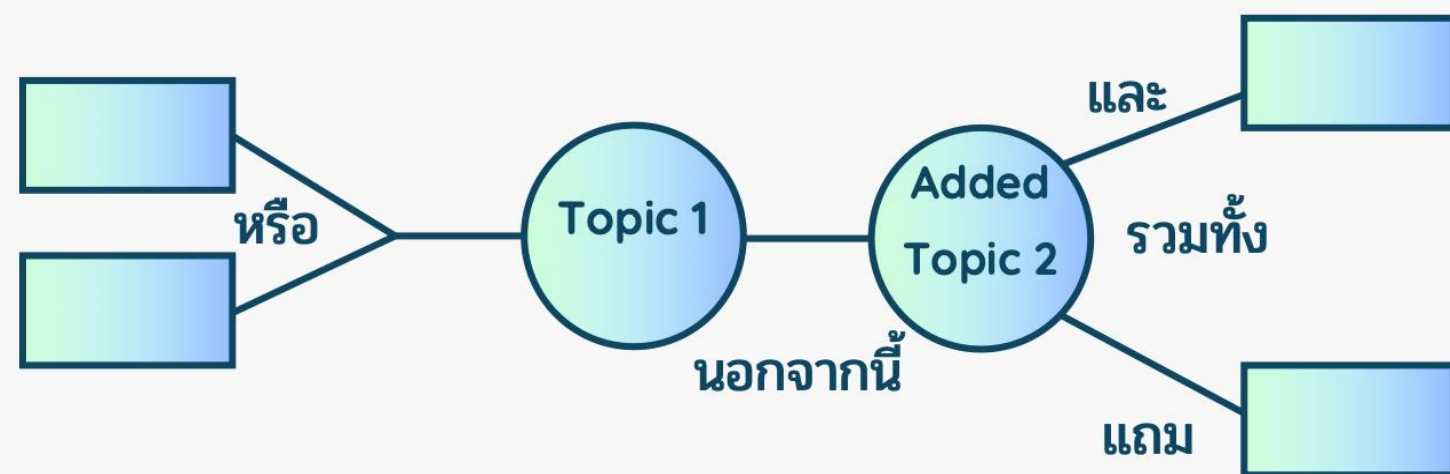
Sequential

Procedural sequence

Additive

เสริมเนื้อหา เสริมข้อมูล

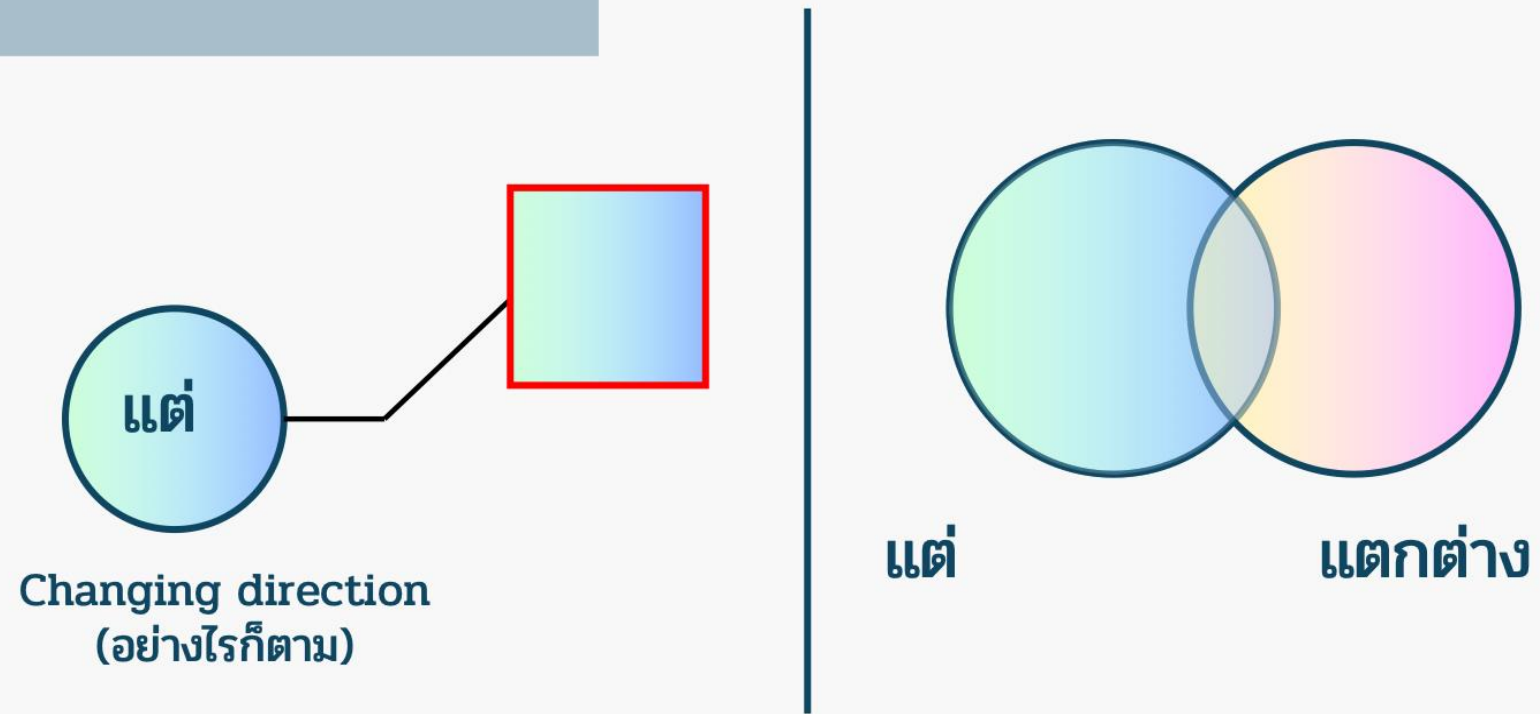

Elaborative

ขยายรายละเอียด ขยายส่วนประกอบ

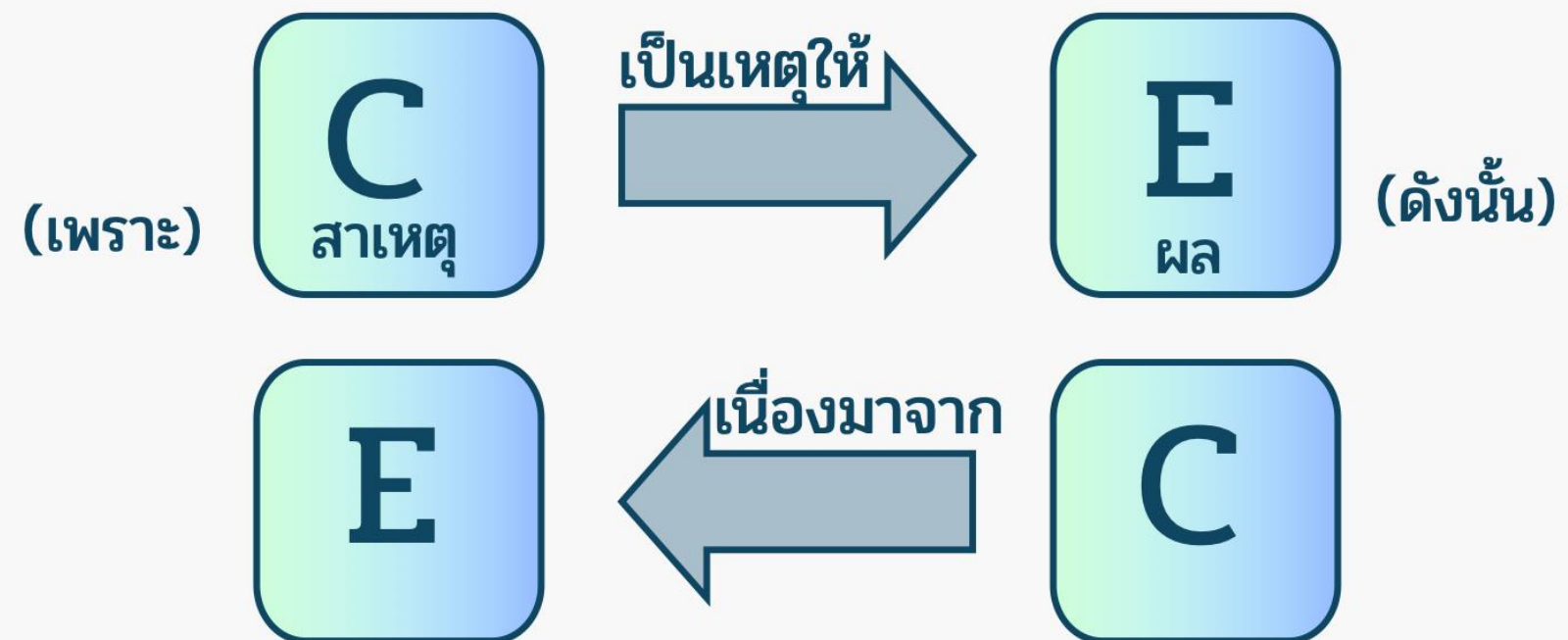
Contrastive

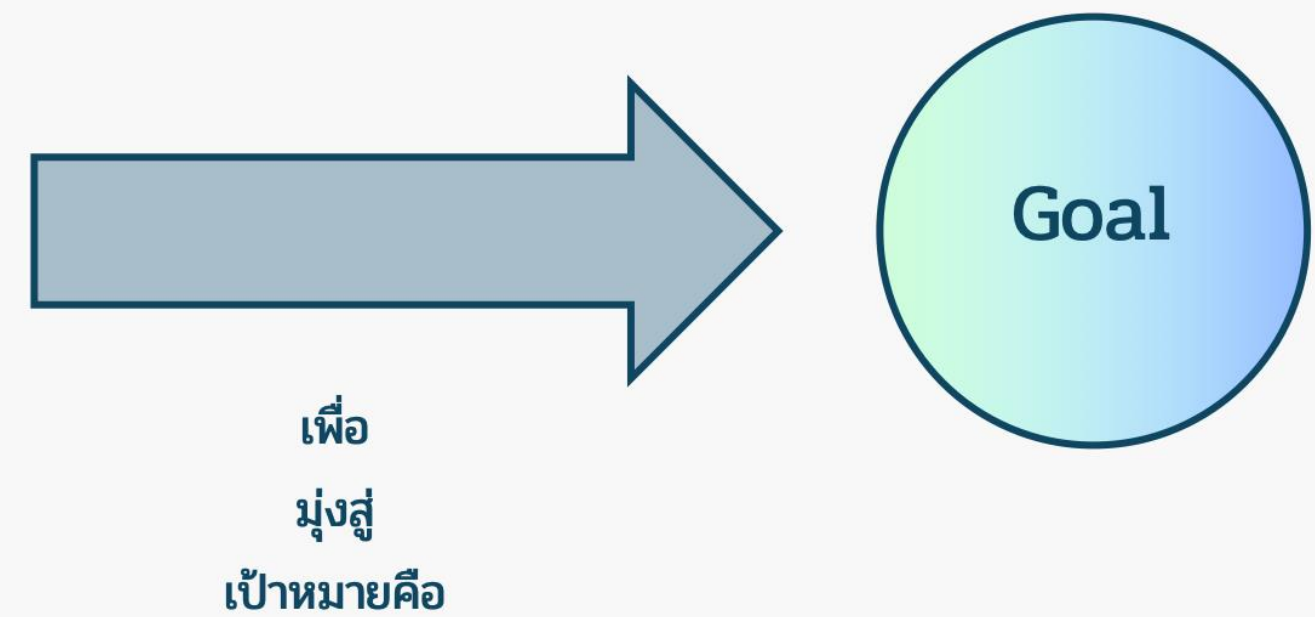
Contrastive

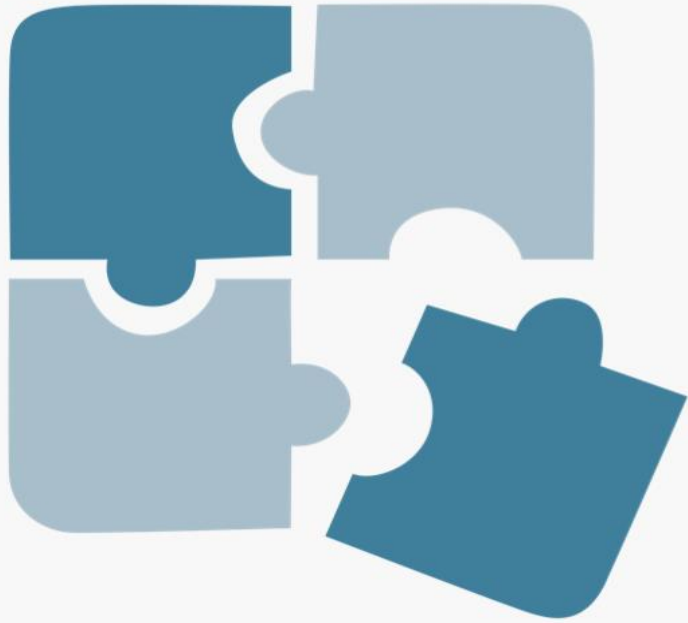
Cause-Effect

Purpose

Problem-Solving

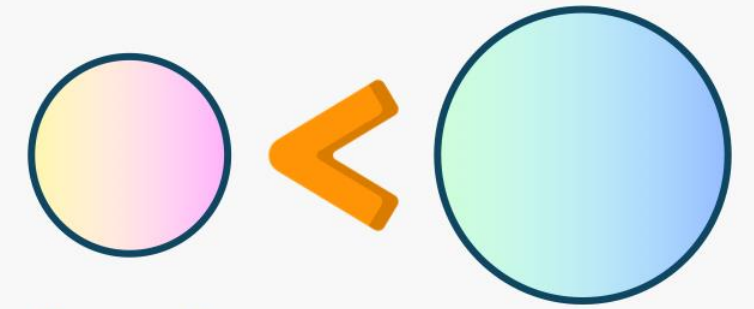

ปัญหา คือ
ทางแก้ไข/
ทางออก

Compare

มากกว่า

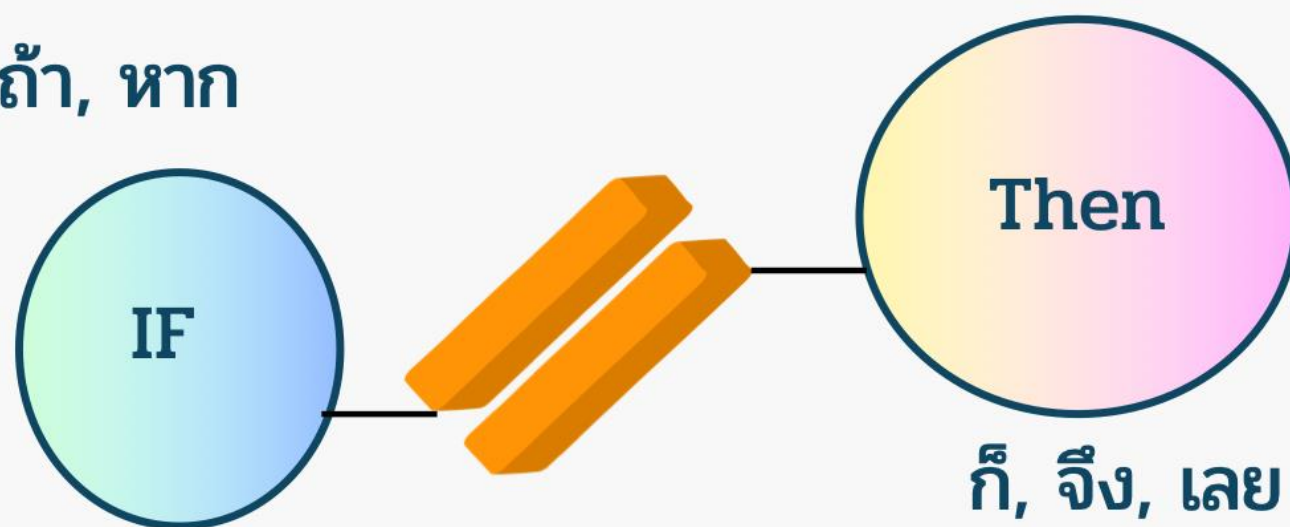
น้อยกว่า

เท่ากับ, เทียบเท่า

Condition

ถ้า, หาก

ก็, จึง, เลย

Emphasis

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ที่สำคัญ

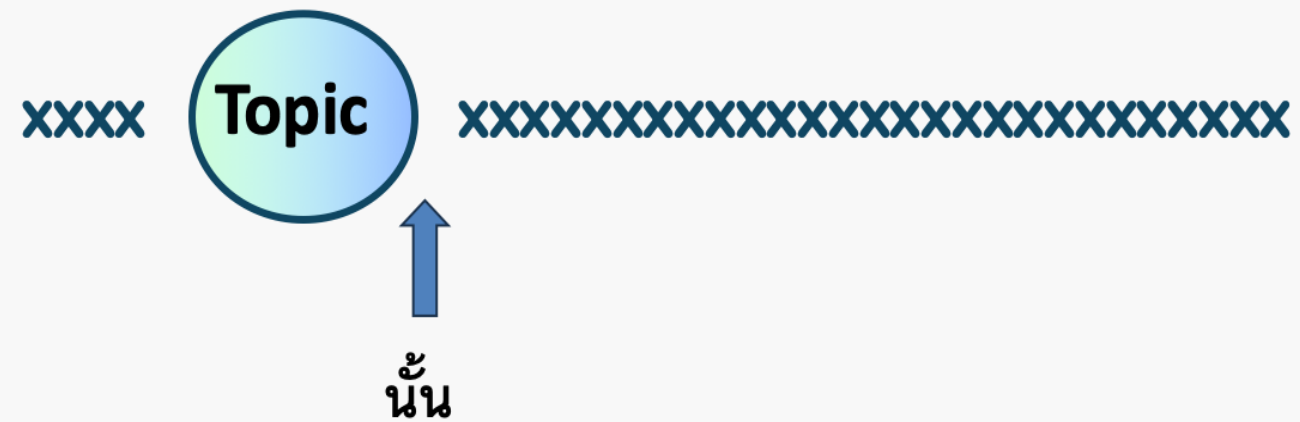
เท่านั้น

Supposition

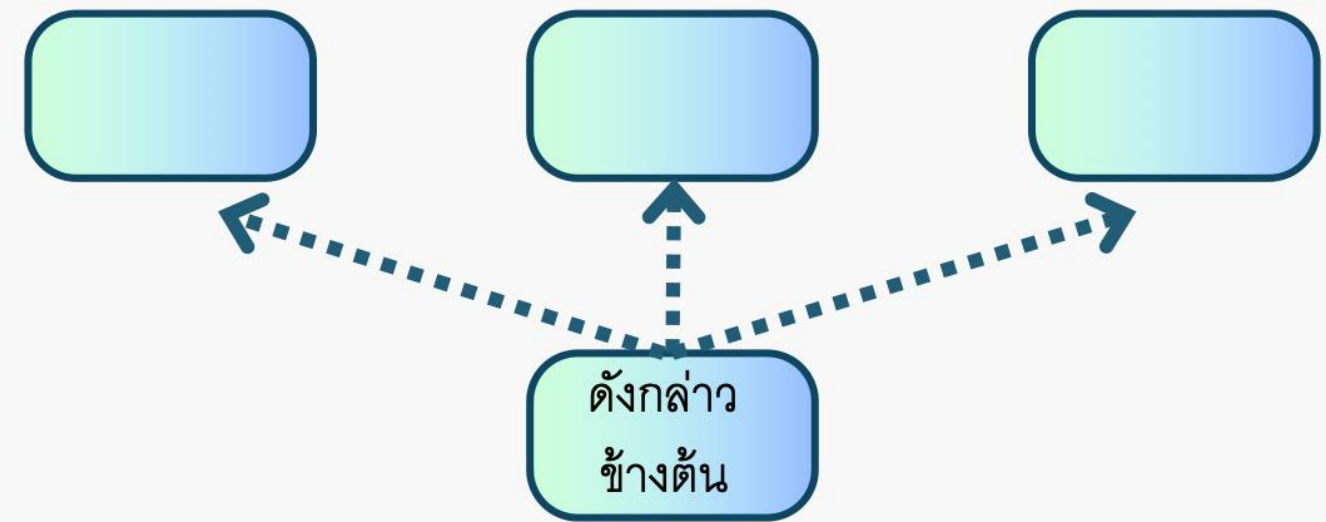

สมมุติว่า, ลองคิดเล่น ๆ ว่า

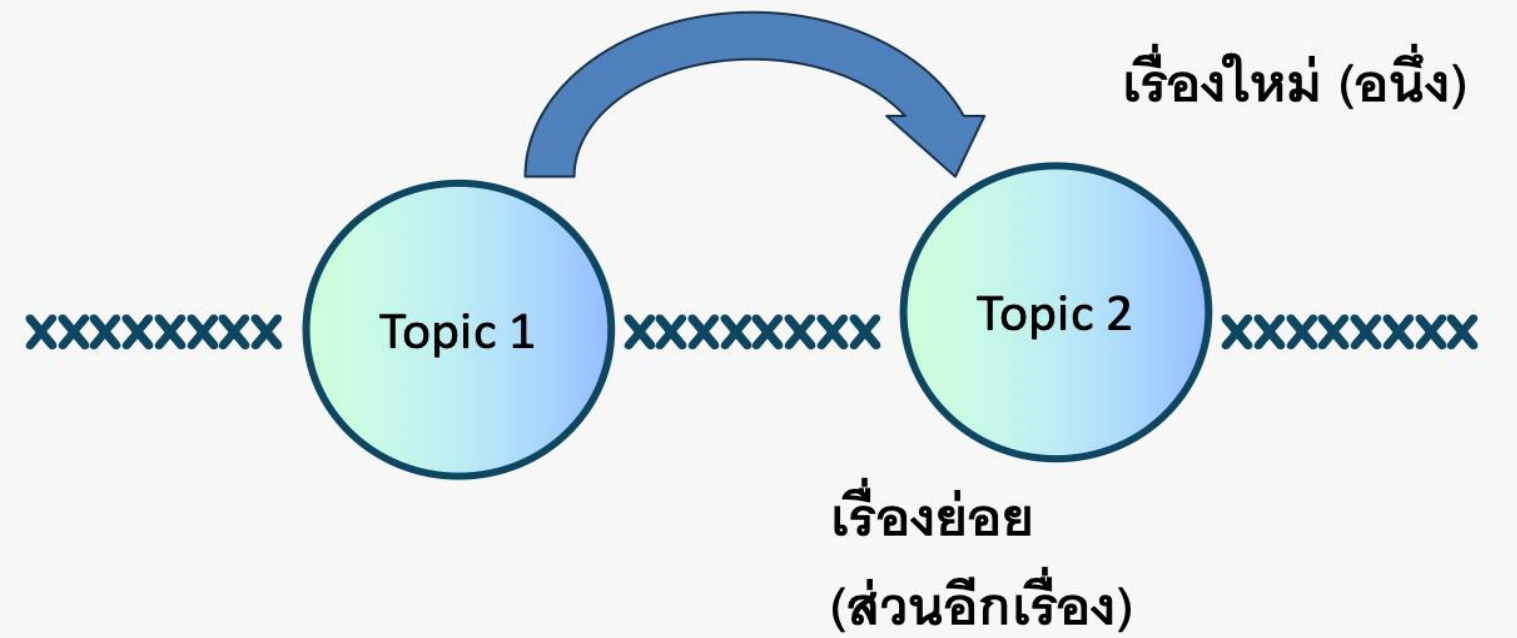
Topic marker

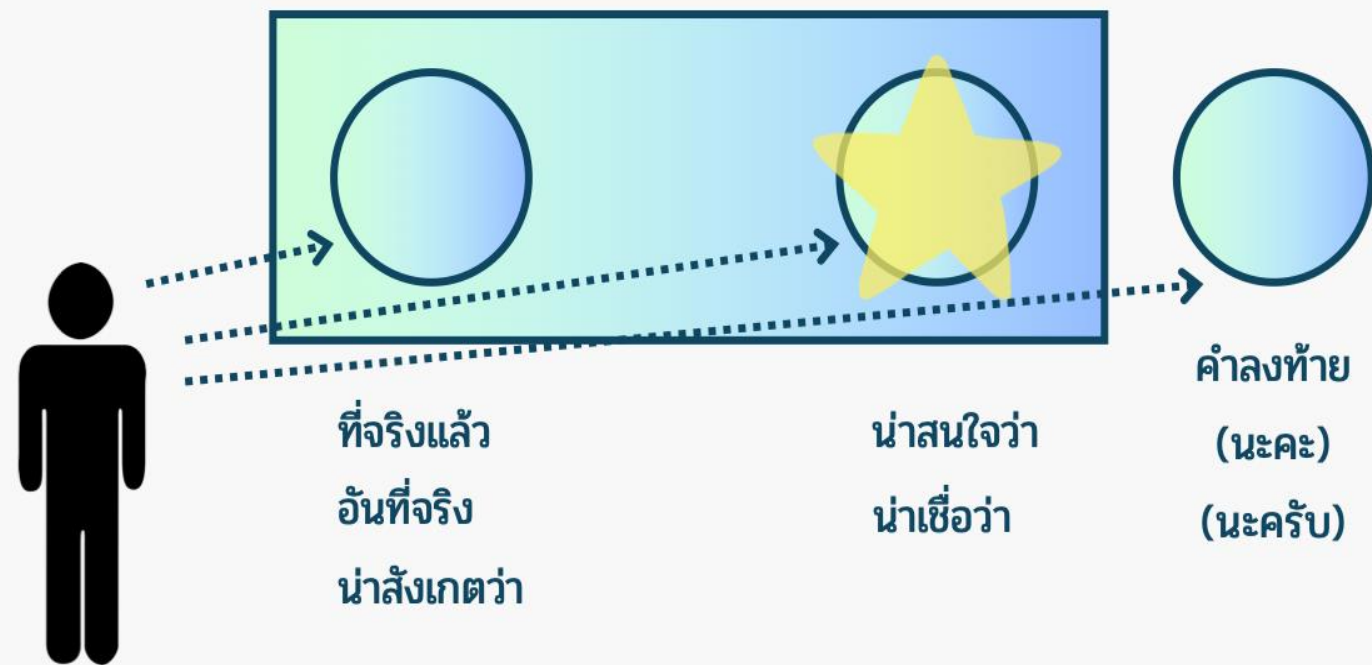
Inferential

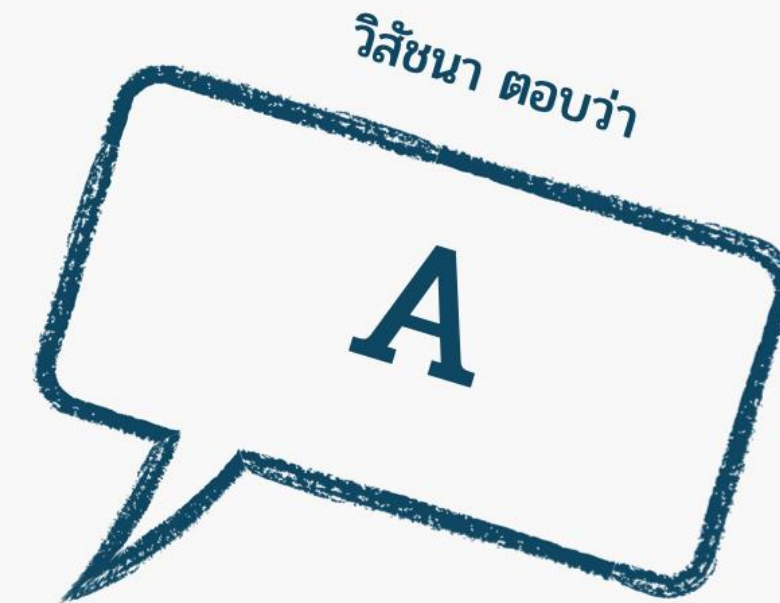
Topic shift

Stance

Interactive/Q-A

Emotive marker

คำอุทาน: โอ้โฮ, ว้าว

อุปทานเสริมบท : ยอดเยี่ยมไปเลย! OMG

ถอดรหัส 'สัญลักษณ์' บนแผนที่: จัดกลุ่มดัชนีปริศนา 18 ประเภท

เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปสอน เราสามารถจัดกลุ่มดัชนีปริศนาตามหน้าที่หลักได้ 4 กลุ่ม เปรียบเสมือน 'คำอธิบายสัญลักษณ์' บนแผนที่

กลุ่มนำทาง (Navigational Markers): บอกลำดับและโครงสร้างของเรื่อง

กลุ่มแสดงมุมมอง (Perspective Markers): เปิดเผยมุมมองและน้ำเสียงของผู้เขียน

กลุ่มเชื่อมความสัมพันธ์ (Relational Markers): แสดงความเชื่อมโยงเชิงตรรกะ

กลุ่มขยายความและเพิ่มเติม (Elaborative & Additive Markers): ให้รายละเอียดและข้อมูลเสริม

พิมพ์เขียวโครงสร้างภาษา: 18 ดัชนีปริศนาใน 4 กลุ่มหน้าที่หลัก

การนำทางและดำเนินเรื่อง (Navigating the Flow)

1. ดัชนีเรียงลำดับ
(Sequential)

2. ดัชนีสรุป
(Conclusion)

การสร้างความสัมพันธ์เชิงตรรกะ (Building Logical Connections)

5. ดัชนีแย้งความ
(Contrastive)

6. ดัชนีเหตุ-ผล
(Cause-Effect)

7. ดัชนีเป้าหมาย (Purposive)

8. ดัชนีปัญหา-แก้ไข
(Problem-Solving)

9. ดัชนีเปรียบเทียบ (Comparative)

10. ดัชนีเงื่อนไข (Condition)

การขยายความและจัดการหัวเรื่อง (Adding Depth & Detail)

3. ดัชนีเพิ่มความ
(Additive)

4. ดัชนีขยายความ
(Elaborative)

11. ดัชนีเน้นเฉพาะ (Emphasis)

13. ดัชนีอนุมาน (Inferential)

14. ดัชนีหัวเรื่อง (Topic Marker)

15. ดัชนีเปลี่ยนหัวเรื่อง (Topic Shift)

การแสดงผลมุมมองและน้ำเสียง (Revealing Perspective & Voice)

12. ดัชนีสมมติ
(Supposition)

16. ดัชนีมุมมอง (Stance)

17. ดัชนีปฏิสัมพันธ์ (Interactive)

18. ดัชนีอารมณ์ (Emotive)

สรุปภาพรวม: แผนผังดัชนีปริจเจตฉบับสมบูรณ์

การนำทางและดำเนินเรื่อง			การสร้างความสัมพันธ์เชิงตรรกะ		
ดัชนีเรียงลำดับ	บอกลำดับเวลาหรือขั้นตอน	จากนั้น, ต่อมา, ในที่สุด	ดัชนีแย้งความ	แสดงความขัดแย้ง	แต่, อย่างไรก็ตาม, อีกทั้ง
ดัชนีสรุป	กล่าวสรุปเนื้อหา	โดยสรุป, กล่าวโดยสรุป, ในที่สุด			อย่างไรก็ตาม, ในทางตรงกันข้าม
			ดัชนีเหตุ-ผล	แสดงเหตุและผล	เพราะ, ดังนั้น, จึง
			ดัชนีเป้าหมาย	แสดงวัตถุประสงค์	เพื่อ, เพื่อที่จะ, มุ่ง
			ดัชนีปัญหา-แก้ไข	ชี้ปัญหาและทางออก	ปัญหาคือ, ทางแก้ไขคือ
การขยายความและจัดการหัวเรื่อง			ดัชนีเปรียบเทียบ	เปรียบเทียบความเหมือน/ต่าง	มากกว่า, พอๆ กับ, เหมือนกัน
			ดัชนีเงื่อนไข	แสดงเงื่อนไข	ถ้า, หาก, มิฉะนั้น
			การแสดงผลมุมมองและน้ำเสียง		
ดัชนีเพิ่มความ	เพิ่มข้อมูลใหม่	และ, นอกจากนี้, อีกทั้ง	ดัชนีสมมติ	แสดงสิ่งสมมติ/คาดการณ์	สมมุติว่า, ถ้าเป็นไปได้
ดัชนีขยายความ	ให้รายละเอียดเพิ่มเติม	คือ, ได้แก่, เช่น, กล่าวคือ	ดัชนีมุมมอง	แสดงทัศนคติผู้พูด	ที่จริงแล้ว, เชื่อว่า, นะครับ/ค่ะ
ดัชนีเน้นเฉพาะ	เน้นย้ำข้อมูล	โดยเฉพาะอย่างยิ่ง, ...เท่านั้น	ดัชนีปฏิสัมพันธ์	สร้างการถาม-ตอบ	ถามว่า...ตอบว่า...
ดัชนีอนุমান	อ้างถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้ว	...ดังกล่าว, ...เหล่านี้	ดัชนีอารมณ์	แสดงความรู้สึก	โอ้โฮ!, ว้าว!, เอ้อ!
ดัชนีหัวเรื่อง	บ่งชี้ประเด็นหลัก	สำหรับ..., ในส่วนของ..., ...นั้น			
ดัชนีเปลี่ยนหัวเรื่อง	เปลี่ยนไปสู่ประเด็นใหม่	อนึ่ง, ส่วน..., อีกเรื่องหนึ่ง			

กลุ่มที่ 1: กลุ่มนำทาง

คำกลุ่มนี้ทำหน้าที่เหมือนป้ายบอก
จุดเริ่มต้น ลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน
และ **บทสรุป** ของการเดินทางในตัวบท

START

NEXT

FINISH

ลำดับเวลา
(Time
Sequence)

*ในอดีต, ต่อมา,
หลังจากนั้น,
ในที่สุด*

ลำดับขั้นตอน
(Procedural
Sequence)

*ลำดับแรก,
ประการต่อมา,
ในตอนจบ*

สรุป
(Conclusion)

*โดยสรุป,
กล่าวโดยสรุป,
สุดท้ายนี้*

กลุ่มที่ 2: กลุ่ม เชื่อมความสัมพันธ์

คำกลุ่มนี้ทำหน้าที่เหมือน
สะพาน หรือ **ทางแยก**
ที่เชื่อมความคิดต่างๆ
เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึง
ความสัมพันธ์เชิงตรรกะ

เพราะ, เนื่องจาก, ดังนั้น, จึง

แต่, ทว่า, อย่างไรก็ตาม, ในทางตรงกันข้าม

ถ้า...ก็, หากว่า, เว้นแต่ว่า

กลุ่มที่ 3: กลุ่มขยาย ความและเพิ่มเติม

คำกลุ่มนี้ทำหน้าที่เหมือน
แว่นขยาย ที่ช่วยส่องให้
เห็นรายละเอียด
หรือเหมือน **จิ๊กซอว์ชิ้นใหม่**
ที่เข้ามาเสริมภาพให้สมบูรณ์

กลุ่มที่ 4: กลุ่มแสดงมุมมอง

คำกลุ่มนี้เปรียบเสมือน
เสียงของผู้เขียน ที่แทรก
เข้ามาในตัวบท ช่วยให้เรารู้ถึง
ทัศนคติ ความเชื่อ หรือ
หรืออารมณ์ ที่มีต่อเรื่องที่เล่า

แสดงทัศนะ:

อันที่จริง, ที่จริงแล้ว,
ในมุมมองส่วนตัว, น่าจะ

เน้นย้ำ: โดยเฉพาะอย่างยิ่ง,
ที่สำคัญ, ...เท่านั้น

แสดงอารมณ์:

โอ้โฮ!, น่าเสียดาย

คำลงท้าย:

นะครับ, ค่ะ, นะ

ลองเติมดัชนีปริศนา (DM) ในช่องว่าง

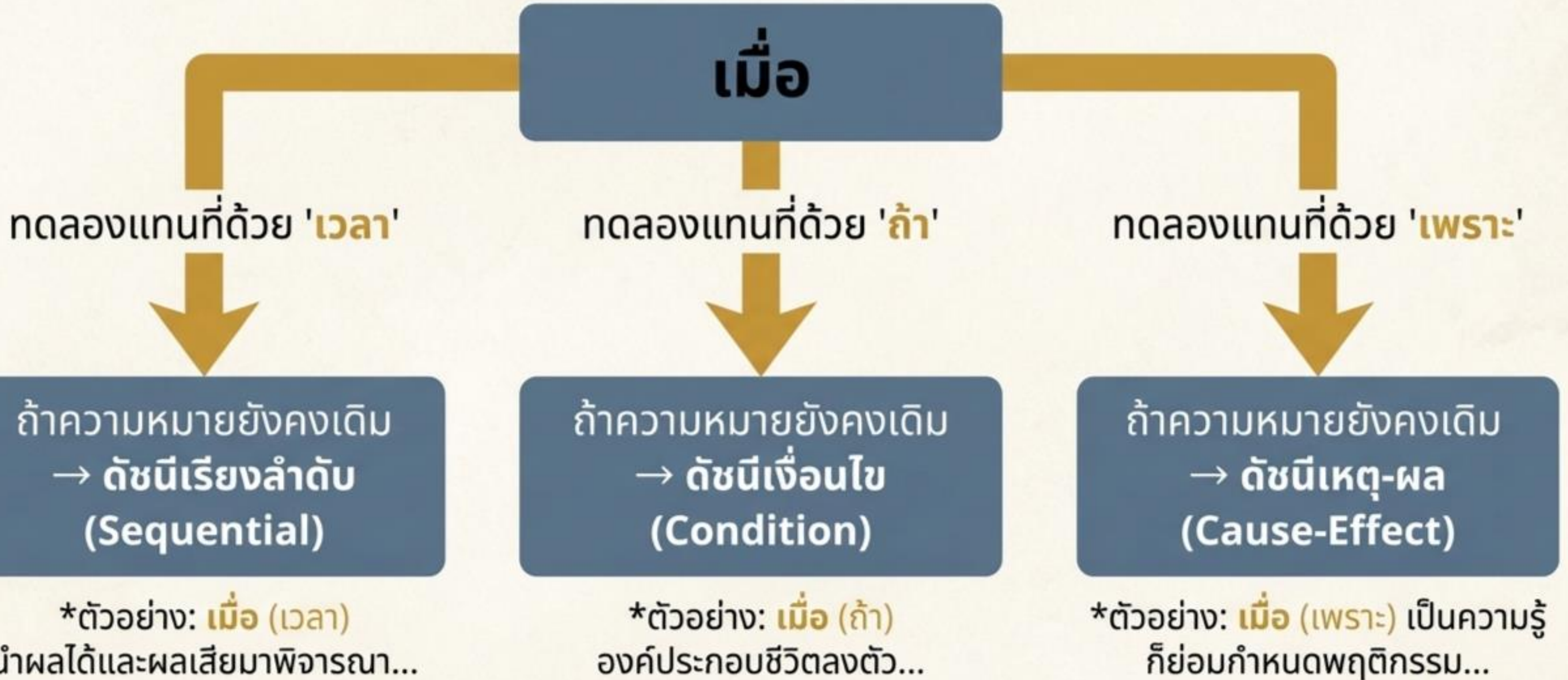
ปัจจุบันผู้ชายที่ใส่เครื่องประดับ _____ ต่างหู _____ ทำให้โลกกลายเป็นเรื่อง
ปกติไปแล้ว ไม่ได้ถูกมองว่าเป็นกลุ่มสำออง _____ ไม่ใช่ชายแท้อย่างใน
อดีต _____ วิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันได้เปลี่ยนไป _____ การเข้า
มามีบทบาทของนักแสดง _____ ขวัญใจคนดังจากวงการต่าง ๆ _____
เดวิด เบคแฮม นักกีฬาขวัญใจคนทั่วโลกที่ ทุกคนต่างยอมรับในเรื่อง
เอกลักษณ์แฟชั่นการแต่งกายของเขา _____ การเลียนแบบในเรื่องต่าง
ๆ โดยเฉพาะการใช้เครื่องประดับสำหรับผู้ชายจึงเริ่มมีมากขึ้นตามลำดับ

ปัจจุบันผู้ชายที่ใส่เครื่องประดับ **อย่างเช่น** ต่างหู**หรือ**กำไลกลายเป็นเรื่องปกติไปแล้ว ไม่ได้ถูกมองว่าเป็นหนุ่มสำอาง **หรือ**ไม่ใช่ชายแถมอย่างในอดีต **เมื่อ**วิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันได้เปลี่ยนไป **และ**การเข้ามามีบทบาทของนักแสดง**หรือ**ขวัญใจคนดังจากวงการต่าง ๆ **อาทิ** เดวิด เบคแฮม นักกีฬาขวัญใจคนทั่วโลกที่ทุกคนต่างยอมรับในเรื่องเอกลักษณ์แฟชั่นการแต่งกายของเขา **ดังนั้น** การเลียนแบบในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้เครื่องประดับสำหรับผู้ชาย**จึง**เริ่มมีมากขึ้นตามลำดับ

ย้อนไปในอดีตเครื่องประดับกับผู้ชาย**นั้น** **จริง ๆ แล้ว**มีบทบาทกับชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเป็นเครื่องแสดงสถานภาพทางสังคม **จน**ศตวรรษที่ 15-16 **ซึ่ง**สังคมเจริญขึ้น มีการใช้ทองคำและอัญมณีมาตกแต่งเป็นเครื่องประดับ**เพื่อ**แสดงถึงความเจริญของยุคสมัย **ในยุคนี้**เองผู้ชายใช้เครื่องประดับ**มากกว่า**ผู้หญิงเสียอีก ที่เป็นเช่นนั้น**เนื่องจาก**ในสมัยอดีตผู้ชายมักมีตำแหน่งที่สูง**และ**เป็นผู้นำสังคม**ทั้ง**ในชนชาวยุโรป จีน **หรือ**อินเดีย ฯลฯ **ซึ่ง**ส่วนใหญ่ผู้ชายเป็นนักรบ กษัตริย์ และผู้นำทางศาสนา คนกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีความพิเศษจึงต้องแต่งตัว**หรือ**ใช้เครื่องประดับที่โดดเด่นกว่าคนธรรมดาทั่วไป **แต่**จุดที่เปลี่ยนไปอย่างมาก**คือ**ศตวรรษที่ 17-19 ลักษณะการแต่งกายในยุคนี้ ผู้หญิงก็ยังใช้เครื่องประดับตามร่างกาย **แต่**ผู้ชาย**กลับ**ใช้เครื่องประดับที่น้อยลง **อย่างเช่น**ผู้ชายอังกฤษหันมาสวมสูทที่เรียบง่าย **แต่อย่างไรก็ตาม**เครื่องประดับก็การใช้งานทั้งเข็มกลัด กระดุมชนิดต่าง ๆ **อย่างเช่น** คัทลิงก์ **รวมทั้ง** คอล่าพิน ไทพิน หัวเข็มขัดที่สลักเป็นตราสถาบัน ตราประจำตระกูล **หรือ**นาฬิกาพก **ก็ยัง**มีบทบาทอยู่เช่นเดิม

เคล็ดลับสำหรับครู: ถอดรหัสคำที่ซับซ้อนด้วย "เกณฑ์การแทนที่"

ตัวอย่าง "**เมื่อ**" สามารถเป็นดัชนีได้หลายประเภท จะแยกได้อย่างไร?

ต่อ ยอด ดัชนี ประเมิน

แบบฝึกและแบบทดสอบดัชนีประเมิน
สำหรับครู และสำหรับนักเรียน

วิจัยด้านไวยากรณ์ดัชนีประเมินภาษาไทย
(เพิ่มเติมการศึกษากับตัวบทอ่านที่มีทั้ง
วจนภาษาและอวจนภาษาหรือรูปภาพ)

จัดทำรายการศัพท์ดัชนีประเมิน
(พจนานุกรม)

ทำไมต้องสอนดัชนีปริจเฉท?

ประโยชน์อะไรต่อผู้อ่าน (นักเรียน)

ช่วยให้ติดตามเนื้อหาและเข้าใจเรื่องได้สะดวกมากขึ้น

ช่วยคาดเดาความหมายและทิศทางของเรื่อง
ที่จะเกิดขึ้นได้

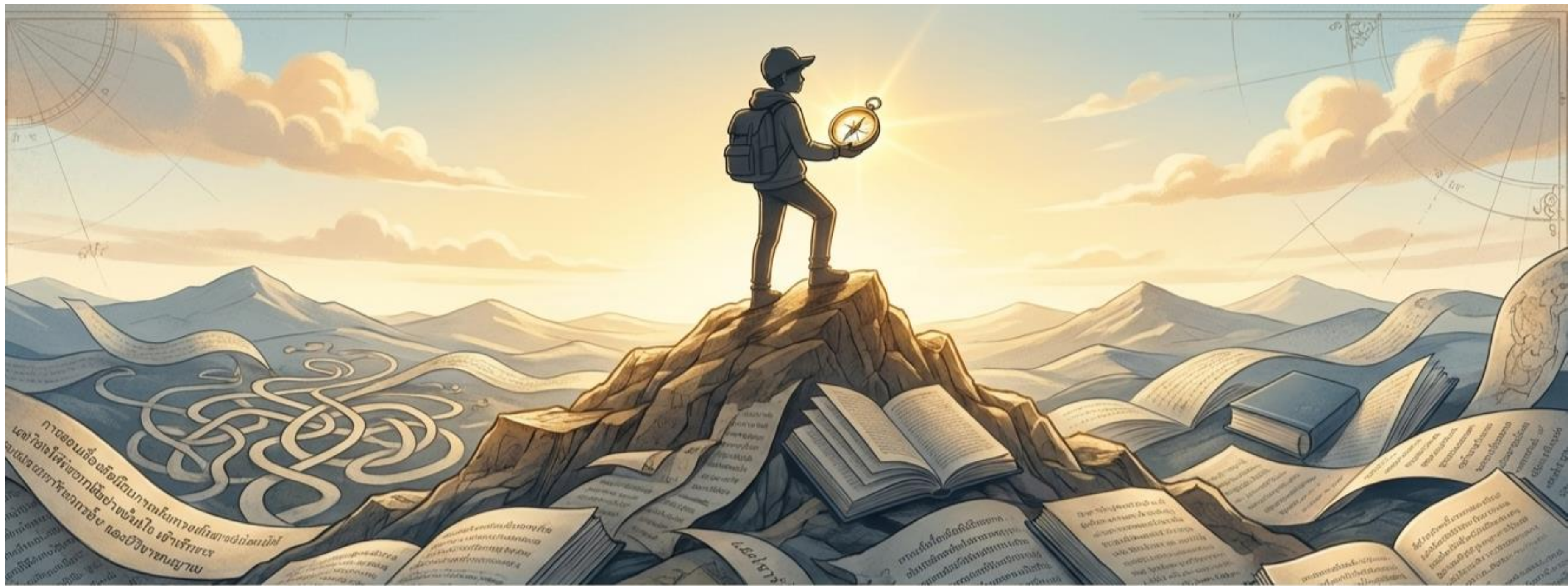

ช่วยแยกแยะองค์ประกอบ (อะไรคือใจความหลัก
(หัวเรื่อง), อะไรคือส่วนขยาย)

ช่วยตรวจสอบความเข้าใจของ
ตนเองขณะอ่านตัวบท

จากนักอ่านที่ "หลงทาง" สู่ "นักถอดรหัส" ตัวบท

การสอนเรื่องดัชนีปริศนา ไม่ใช่แค่การสอนไวยากรณ์ แต่คือการมอบ "แผนที่และเข็มทิศ" ให้นักเรียน ช่วยให้พวกเขาสามารถเดินทางผ่านโลกของข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างมั่นใจ เข้าใจลึกซึ้ง และมีวิจารณญาณ

เมื่อนักเรียนมีเครื่องมืออยู่ในมือ ทุกตัวบทก็คือการผจญภัยที่น่าค้นหา

และแล้วก็จบ..

ขอบพระคุณ

ทุกท่าน

